

DISFUNCIONALNA KRVARENJA

SANDRA RAIČ ČAVAR, DR.MED.

DEFINICIJA:

- Disfunkcionalno krvarenje je svako abnormalno, nepravilno krvarenje iz maternice koje nije uzrokovano organskim promjenama ili sistemskim bolestima već je posljedica hormonske neravnoteže i poremećaja menstrualnog ciklusa.
- Obuhvaća razne nepravilnosti krvarenja u učestalosti, volumenu, trajanju i trenutku pojave (izvan ili tijekom menstrualnog krvarenja).

- Menoragija (menstrualno krvarenje produljenog trajanja)
- Hipermenoreja (obilno menstrualno krvarenje)
- Polimenoreja (učestalo/prečesto menstrualno krvarenje)
- Intermenstrualno (krvarenje koje se javlja izvan menstruacije/cikličko i acikličko)

VRSTE DISFUNKCIONALNIH KRVARENJA

- 1. Anovulacijsko krvarenje –usljed izostanka ovulacije
- 2. Ovulacijsko krvarenje- praćena ovulacijom

ANOVULACIJSKO KRVARENJE:

- Disbalans hormona estrogena (pad estrogena-zadebljanje sluznice endometrija-krvarenje)
- Izostanak ovulacije
- Češća, bezbolna, volumenom velika krvarenja
- U sklopu drugih endokrinoloških poremećaja (PCOS i visokih vrijednosti prolaktina, poremećaj rada štitnjače); nakon pobačaja, trudnoće (babinje); bolesti jetre; period stresa, intenzivna tjelovježba, veliki gubitak tjelesne težine/nedovoljan kalorijski unos; uzimanje steroidnih hormona i antikoagulanasa.

OVULATORNA KRVARENJA

- Promjena razine progesterona
- Kratkotrajna i oskudna (netom prije ili nakon menstrucije ili netom prije ovulacije)

DIJAGNOSTIKA DISFUNKCIONALNOG KRVARENJA:

- Detaljna anamneza (učestalost, trajanje, izgled i intenzitet krvarenja)
- Laboratorijske pretrage: KKS

koagulogram

parametri jetrene i bubrežne funkcije

hormonski status (FSH, LH, prolaktin ; TSH)

. Ginekološki pregled

LIJEČENJE DISFUNCIONALNOG KRVARENJA

- Cilj liječenja : zaustavljanje krvarenja i sprečavanje njegove ponovne pojave
- Lijekovi:
 1. oralni kontraceptivi (OHK)- kombinacija estrogena i progestina (ciklički ili kontinuirano za uspostavljanje predvidivog obrasca krvarenja)-smanjuju menstrualni gubitak krvi, ublažavaju dismenoreju,smanjuju rizik od raka maternice i jajnika
 2. medroksiprogesteron acetat (10mg/dan)ili noretindron acetat (2,5-5mg/dan)-ciklički (10-14 dana u drugoj polovici ciklusa; tijekom nekoliko mjeseci)-suzbijanje abnormalnog krvarenja i regulacija menstruacije; oralni i u obliku intrauterinog uložka (levonogestrelni IUD poput Mirene)
 3. Konjugirani estrogen iv (teži te hitni slučajevi npr.25mg svakih 4-6h uz praćenje rizika od tromboze); potom prelazak na kombiniranu oralnu kontracepciju
 - 4.Danazol (derivat androgena)-izaziva atrofiju endometrija; rjeđe zbog nuspojava
 - 5.NSAIL (ibuprofen)-smanjenje krvarenja i bolova; Traneksamska kiselina –inhibicija krvarenja
 - 6.Kirurško liječenje (kiretaža endometrija; ablacija endometrija; histereskopija; histerektomija)

POSLEDICE DISFUNKCIONALNIH KRVARENJA

- Zadebljanje sluznice maternice
- Razvoj sideropenične anemije
- Rizik od razvoja prekanceroznih promjena i raka endometrija
- Neplodnost

SINDROM POLICISTIČNIH JAJNIKA (PCOS)

- Hormonski poremećaj koji pogađa žene reproduktivske dobi (8-13% žena- jedan od najčešćih hormonskih poremećaja)
- Karakteristike PCOS-a :
 - 1.Neredovita ili izostala ovulacija
 - 2.Povećanje androgenih hormona (hiperandrogenizam)
 - 3.Pojave policističnih jajnika na ultrazvuku
 - 4.Kronična upala niskog intenziteta, promijenjene masne stanice (adipociti) i lučenje hormona masnog tkiva (posljedično tome povišena razina upalnih biljega)

UZROCI PCOS-A

- **GENETSKI** :Povišenje razine LH i androgena (testosteron i androstendion)-sprečavanje sazrijevanja jajne stanice i pravilan menstrualni ciklus
- **Okolišni**: pretilost, nedostatak fizičke aktivnosti, utjecaj kemikalija iz hrane (pesticidi; kozmetički proizvodi)
- **Hiperinzulinemija i inzulinska rezistencija**

SIMPTOMI PCOS-A

- Neredoviti ili produženi menstrualni ciklusi, ili potpuno izostajanje menstruacije
- Povećana dlakavost na tijelu i licu (hirzutizam), pojačane akne i gubitak kose s tjemena
- Dobivanje na težini ili poteškoće s gubljenjem težine
- Problemi s plodnošću (neplodnost prisutna u 25 do 40% slučajeva žena s PCOS-om)
- Bolovi u donjem dijelu trbuha ili zdjelici
- Promjene raspoloženja (depresija i anksioznost)
- Problemi sa spavanjem i umor (30xveća učestalost opstruktivne apneje u spavanju)
- Inzulinska rezistencija i DM tip2 (rizik 5-10x)
- Kardiovaskularni rizici- povišene vrijednosti triglicerida i LDL-a, neovisna o tjelesnoj težini; povišene vrijednosti krvnog tlaka

DIJAGNOSTIKA PCOS

- Anamneza
- Fizikalni pregled
- Laboratorisjki testovi (mjerjenje razine hormona testosterona, LH, FSH, prolaktina, DHEAS, TSH, OGTT i mjerjenje razine inzulina)
- UZV jajnika (prisutnost 12 ili više folikula veličine 2-9mm na jednom jajniku ili volumen jajnika veći od 10mL)

Za postavljanje dijagnoze potrebno je prisustvo najmanje 2 od 3 glavna kriterija (neredovite menstruacije, višak androgena i policistični izgled jajnika).

LIJEČENJE PCOS

- Promjena životnog stila, pravilna prehrana, redovita tjelesna aktivnost, smanjenje tjelesne težine
 - Farmakološko liječenje:
 - -kombinirana hormonska kontracepcija s antiandrogenim svojstvima
 - Inzulin senzitivirajući lijekovi (metformin)-za poboljšanje inzulinske osjetljivosti i smanjenje proizvodnje androgena
 - Lijekovi za indukciju ovulacije (klomifen citrat)
 - Kirurško liječenje (laparapski drilling jajnika)
 - Suplementi vit D, mio-inozitol (smanjenje razvoja metaboličkih poremećaja, hirsutizma, lipidnog profila)
- cilj liječenja smanjenje rizika od dugoročnih komplikacija poput dijabetesa i kardiovaskularnih bolesti

ULOGA OBITELJSKOG LIJEČNIKA U LIJEČENJU DISFUNKCIONALNIH KRVARENJA

- Rano prepoznavanje simptoma
- Provedba početne dijagnostike i usmjeravanje specijalisti ako je potrebno
- Kontinuirana kontrola i praćenje terapije
- EDUKACIJA pacijentice o prirodi bolesti i mogućnostima liječenja

The background is a solid dark red color. In the four corners, there are decorative elements consisting of thin, light red lines that resemble circuit traces or a stylized tree structure. These lines connect to small, empty circles, creating a network-like pattern.

- **HVALA NA PAŽNJI!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!**